

90 éves a Markusovszky Lajos Kórház

A Markusovszky Kórházban már több évtizede gyakorlat, hogy időnként – főleg a jubileumi években – tudományos munkánk egy kis szeletével kiállunk a nagyközönség elé. Eddig több hazai orvosi szaklap különszámában, supplementumában mutatkozott be kórházunk, és most különösen nagy öröm számunkra, hogy az *Orvosi Hetilap* reguláris számaiban kapunk közlési lehetőséget. Ezt azért is tartjuk kitüntetésnek az *Orvosi Hetilap* részéről, mert a szaklapot alapító Markusovszky Lajos 1955-től kórházunk névadója, s azóta is ápoljuk a legnagyobb magyar orvos szervező kultuszát.

Markusovszky Lajos kultuszának ápolása nemcsak a névadás okán kötelességünk, hanem kötelez bennünket az is, hogy kívánságának megfelelően – az 1893-ban bekövetkezett halála után – a Vas megyei Vasegerszegen, a családi birtokon helyezték örök nyugalomra a magyar orvosgénuszt. Ennek a kultusznak jelenkori ápolásában nagy támogatónk *dr. Fehér János* professzor, az *Orvosi Hetilap* főszerkesztője, de kiveszi a részét belőle Vasegerszeg község lakossága és polgármestere, *Németh József*, valamint a Markusovszky-kastély tulajdonosa, *dr. Kondor János* vállalkozó is. Minden évben március 15-én emlékezik meg a község és kórházunk az eredetileg sebész Markusovszkyról vasegerszegi sírjánál, aki nem mint forradalmár, hanem mint lelkiismeretes és hivatástudattal megáldott orvos Görgey Artúr tábornokot – a komáromi fejsérülése után – végigkísérte és kezelte az 1848–49-es szabadságharc alatt, sőt még a száműzetésbe is elkísérte. Mivel 1815. április 25-én született és 1893. április 21-én halt meg Markusovszky Lajos, nem véletlenül minden év áprilisának utolsó hetében emlékezünk meg róla a megyei kórházban. Az 1955-ben felavatott szobrának megkoszorúzása után emlékünnepségek keretében emlékezünk meg az orvostudomány nagy reformeréről, s egy – a kórház tudományos munkáját és fejlődését támogató, többnyire hazai, de néhány esetben külföldi – orvostudós az általa megtartott emlékelőadást követően kapja meg a kórház Markusovszky-emlékplakettjét. 1955-ben az első emléklakettet *dr. Kudász József* szívsebész professzor, 2009-ben az ötvenötödiket pedig *dr. Dóczi Tamás* idegsebész professzor, akadémikus vehette át. Ezen az eseményen kerül minden alkal-

ommal kihirdetésre a Vas megyei orvosok számára – főorvosi és másodorvosi kategóriában – kiírt Markusovszky tudományos pályázat.

A Markusovszky Kórház tudományos munkásságát fémjelzi, hogy orvosaink és gyógyszerészeink közül 14 főnek van PhD tudományos fokozta (2 fő habilitált is), továbbá 2 fő nyugdíjas főorvos – akiket a kórház szaktanácsadóként foglalkoztat – akadémiai doktori tudományos fokozattal rendelkezik. A graduális és posztgraduális orvostudományban, továbbá az egészségügyi főiskolai képzésben betöltött szerepünket minősíti, hogy 1 fő rendes egyetemi tanári, 1 fő egyetemi magántanári, 6 fő címzetes egyetemi tanári, 1 fő címzetes egyetemi docensi, 2 fő főiskolai tanári (mindkettő egyben tanszékvezető a POTE Egészségtudományi Karán), 1 fő pedig főiskolai docensi címet kapott. A tudományos érdeklődést minősíti, hogy megközelítően 10 fő hallgatója valamelyik egyetem doktori iskolájának, illetve tervezi középtávon a PhD tudományos minősítés megszerzését.

A kórház tudományos munkásságának bemutatását most is a jubileum indokolja. 1919-ben alapította meg a megyei törvényhatóság Vasvármegye Közkórházát. Viszont ez nem egy új kórház volt, hanem a már 30 éves, elég mostoha viszonyokat biztosító katonakórház adott helyet az új intézménynek. Eleink ezt az alapítást nem is tartották méltónak az ünneplésre, a megemlékezésre. Sokkal inkább emlékeztek 1929-re, amikor felépült és átadásra került – a ma is működő és a kórház központi épületegyüttesének tekintett – Vasvármegye és Szombathely Város Közkórháza. Az 1919-es kórházalapító Pető Ernőnek 10 éves küzdelmébe került, hogy 1929-ben megkezdte működését Szombathelyen egy nyugat-európai színvonalú egészségügyi intézmény. A grandiózus építkezés befejezését követően az új kórház átadása céljából 1929. szeptember 1-jén színpompás avatóünnepséget rendeztek, ahol a megye arisztokráciája, elitje mellett megjelent *Nagybányai Horthy Miklós* kormányzó, valamint *dr. Vass József* népjóléti és munkaügyi miniszter is. Utóbbi sárvári származása révén minisztériumi anyagi támogatásokkal is sokat tett a kórház felépítéséért. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy eleink és magunk is a kórház jubileumi ünnepeit nem az 1919-ben alapított kórházhoz, hanem az 1929-ben felépült és nagy pompával átadott központi kórházi épületegyütteshez kötöttük. Így lett kórházunknak 1979-ben 50 éves, 2004-ben pedig 75 éves jubileumi ünnepe.

A Markusovszky Kórház vezetése úgy döntött, hogy ragaszkodik az intézmény tényleges történetéhez, s a jubileumi ünnepeket az alapításhoz, 1919-hez köti.

Ennek megfelelően az idei évben kórházunk 90 éves jubileumát ünnepeljük több szakma tudományos ülésével, kórházi épültrekonstrukciók, valamint nagyobb értékű műszerek átadási ünnepségeivel. A jubileumi ünnepség éppen egy nagy értékű műszerpark, a 3 teslás MR-berendezés átadásával kezdődött, amely a Vas Megyei Önkormányzat beruházásával valósult meg.

Kórházunk 2007. október 1-jén átalakult, azóta Vas Megyei Markusovszky Kórház Nonprofit Zrt. néven gazdasági társaságként működünk. Azonban ne gondolja senki azt, hogy ettől a Markusovszky Kórház működése gyökeresen megváltozott, s a gazdasági társasági forma miatt dől a pénz a kórházba. Kétségtelen, hogy a költségvetési intézménynél rugalmasabb gazdálkodásra ad lehetőséget, de továbbra is a meghatározó bevételi forrásunkat az OEP-finanszírozás jelenti.

Mi is – mint az országban mindenütt – orvoshiánnyal, ápolóhiánnyal küszködünk, s a kórházi alkalmazottaknak ugyanazért a szerény jövedelemért egyre többet kell dolgozni. Ennek ellenére – a növekedő munkaterhek mellett – még akad nem kevés orvos, gyógyszerész és egyre több szakdolgozó, akik hajlandók a napi – sokszor nem nyolcórás – munka, éjszakai és hétvégi ügyelet, műszak mellett tudományos munkával foglalkozni, szaklapokban közölni, előadásokat tartani. Ebből mutatunk be most egy csokrot, s melegen ajánljuk a szakértő közönség figyelmébe.

Szombathely, 2009. május 18.

Dr. Lakner László
elnök-vezérigazgató főorvos

